

Platform Duurzame Glastuinbouw (PDG)

Jaarrapportage 2017

1. Organisatie Platform Duurzame Glastuinbouw	1
2. Activiteiten 2017	3
3. Koers Platform Duurzame Glastuinbouw	8
4. Financiering 2017	9

Maart 2018

1. Organisatie Platform Duurzame Glastuinbouw

Platform Duurzame Glastuinbouw gericht op emissieloze sector in 2027

In het Platform Duurzame Glastuinbouw werken overheden, glastuinbouwsector en milieuorganisaties samen op het gebied van glastuinbouw en duurzaamheid. Vanuit een gemeenschappelijke visie worden onderwerpen geagendeerd met raakvlak op het thema water, waaronder energie en leefomgeving. Het PDG signaleert eventuele knelpunten en geeft prioriteit aan onderwerpen die nog niet elders zijn belegd en/of expliciete aandacht vragen.

De glastuinbouwsector en de overheden (rijksoverheid, gemeenten en waterschappen) hebben afgesproken om tot nagenoeg nulmissie van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen in 2027 te komen. Met deze doelstelling willen de partijen voldoen aan de vereisten van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Europese Nitraatrichtlijn. Om dit te bereiken is samenwerking van groot belang; tussen ondernemers, ketenpartners, wetenschap en overheden. Met elkaar wordt gewerkt aan het verbeteren van de leefomgeving en het bestendigen van een sterke tuinbouwsector. Het kabinet heeft in het regeerakkoord opgenomen dat waterkwaliteit een belangrijk onderwerp is en naast het Ministeries van Infrastructuur en Water¹, het Ministerie van Economische Zaken & Klimaat², een nieuw Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in het leven geroepen.

De inhoudelijke basis voor activiteiten in 2017 is beschreven in het PDG Werkprogramma 2016-2017. Het Platform Duurzame Glastuinbouw richt zich op de vermindering van de emissie van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen in de glastuinbouw, richting oppervlaktewater, bodem en riolering. Zoals vastgelegd in het Hoofdlijnenakkoord Waterzuivering in de Glastuinbouw moeten individuele ondernemers per 1 januari 2018 aan de zuiveringsverplichting voldoen en kunnen tuinderscollectieven onder voorwaarden maximaal uitstel krijgen tot 1 januari 2021. De zuiveringsverplichting is eind 2017 opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

De betrokken partijen zetten zich in voor de continuering van het Platform als gremium dat de voortgang richting de nagenoeg emissieloze glastuinbouwsector in 2027 volgt en acties neemt waar nodig. De verantwoordelijkheid voor het beleid en de uitvoering ligt bij de afzonderlijke partijen.

Het PDG brengt jaarlijks een voortgangsrapport uit ter verantwoording van de uitgevoerde acties en gemaakte afspraken.

In deze jaarrapportage worden een aantal in 2017 uitgevoerde zaken beknopt weergegeven. Voor detailinformatie verwijzen wij u graag naar de betrokken partijen.

¹ Per oktober 2017 is de naam van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu gewijzigd in Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De eerste naam zal in deze jaarrapportage over 2017 worden gebruikt.

² Per oktober 2017 is het Ministerie Economische Zaken gesplitst in Ministerie Economische Zaken en Klimaat en Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De eerste naam zal in deze jaarrapportage over 2017 worden gebruikt.

Betrokken partijen

De samenstelling van het Platform Duurzame Glastuinbouw was in 2017 als volgt.

De **stuurgroep** bewaakt de voortgang, de afspraken en de bereikte resultaten en faciliteert activiteiten van partners op verzoek.

De leden van de stuurgroep zijn:

- De heer J. van der Tak (Gemeente Westland) tot oktober 2017, opgevolgd door Mevrouw A. van Ardenne (waarnemend burgemeester Gemeente Westland). Vaste vervanger de heer A. Abee (Gemeente Lansingerland). Namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).
- Mevrouw I. ter Woorst (Hoogheemraadschap Delfland) namens de Unie van Waterschappen
- De heer N. van Ruiten tot oktober 2017, opgevolgd door de heer J. van der Tak, en de heer J. Aerts, namens LTO Glaskracht Nederland.
- Mevrouw G. Veerbeek namens het Ministerie van Economische Zaken
- Mevrouw M. Van Giezen namens het Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- De heer J. Vierstra, namens Stichting Natuur & Milieu
- De heer P. van Geel is onafhankelijk voorzitter
- Mevrouw M. Daane – van der Houwen is secretaris

De **managementgroep** bestaat uit ambtelijk vertegenwoordigers van de platformpartijen, te weten:

- Mevrouw M. Tieleman (Gemeente Westland) namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
- Mevrouw M. Mul namens de Unie van Waterschappen
- Mevrouw M. Schoenmakers en de heer G. Meis namens LTO Glaskracht Nederland
- Mevrouw S. Pronk namens Ministerie van Economische Zaken
- De heer R. Teunissen namens Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- Mevrouw K. Gosselink, namens Stichting Natuur & Milieu
- Mevrouw M. Daane - van der Houwen (platformcoördinator) is voorzitter/secretaris

De financiële administratie ligt, zoals de jaren hiervoor bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), die dit doet in opdracht van het Ministerie van EZ.

Aanvullend op deze organisatiestructuur worden in tijdelijke werkgroepen inhoudelijke zaken uitgewerkt zoals de werkgroep emissie glastuinbouw, de projectcommissie Op Wegg, de werkgroep beoordelingsmethodiek zuiveringsinstallaties (BZG), de ambtelijke werkgroep Hoofdlijnenakkoord, de werkgroep Aanvullende Maatregelen, de werkgroep aantonen nullozing en de werkgroep kwel en inzijging grondteelten.

2. Activiteiten in 2017

Stuurgroep en Managementgroep

De stuurgroep is het verantwoordelijke orgaan van het Platform Duurzame Glastuinbouw. Zij vergaderde in 2017 viermaal. De stuurgroep heeft een strategisch karakter en zorgt voor aansturing van de managementgroep. De werkzaamheden zijn gericht op de ambitie van (nagenoeg) emissieloze kas in 2027 met expliciete focus op water en aanpalende wetgeving/zaken.

In 2017 werd op verzoek van de betrokken partijen het Bestuurlijk Overleg Hoofdlijnenakkoord samengevoegd met het agendapunt Waterzuivering in de PDG Stuurgroep. De PDG Stuurgroep en de bij het Hoofdlijnenakkoord betrokken partijen, te weten Nefyto, Ctgb en Hoogheemraadschap Delfland, hebben in deze samenstelling tweemaal in 2017 vergaderd.

De managementgroep bereidt de agenda van de stuurgroep voor, adviseert de stuurgroep, bewaakt de voortgang en uitvoering van afspraken tussen partners en het jaarplan van het platform. In 2017 vergaderde de managementgroep zeven keer.

Het PDG houdt de voortgang bij van de afspraken, processen, beleidsvorming en projecten, in het kader van haar beleidsdoelen. Uitgesplitst naar drie werkgebieden wordt aangegeven of er voldoende voortgang wordt gemaakt of dat er extra actie ondernomen dient te worden.

Onderstaand worden activiteiten op deze drie werkgebieden, te weten a) Wet- en regelgeving, b) Techniek (onderzoek & implementatie), c) Implementatie watermaatregelen door teler en Monitoring, beknopt toegelicht.

a) Activiteiten m.b.t. wet - en regelgeving

Het PDG zet zich in om de beleidsdoelen in wettelijke kaders te helpen realiseren. Belangrijkste kaders voor het hoofdthema water zijn de Europese Kaderrichtlijn Water, de Europese Nitraatrichtlijn en de Nota Gezonde Groei, Duurzame Oogst (2e Nota Duurzame Gewasbescherming 2013-2023). Deze kaders geven naast de wetgevingstrajecten (Activiteitenbesluit milieubeheer, Omgevingswet, Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, Meststoffenwet) de koers aan in het traject richting 2027, voor zowel glastuinders als gemeenten / omgevingsdiensten, waterschappen, rijksoverheid en toeleveranciers van technieken of middelen.

In de Nota Gezonde Groei, Duurzame Oogst (2e Nota Duurzame Gewasbescherming 2013-2023) zijn doelstellingen opgenomen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater, inclusief een beoogde 50% reductie van normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater vanaf 2018 en een aanscherping tot 90% in 2023. Voortschrijdende inzichten, rekening houdend met de balans tussen milieu en economische haalbaarheid, hebben geleid tot het Hoofdlijnenakkoord Waterzuivering in de Glastuinbouw. In dit akkoord wordt op hoofdlijnen beschreven dat via de milieuregelgeving per 1 januari 2018 een zuiveringsplicht in de glastuinbouw geldt met een rendement van tenminste 95%. In 2017 is verder gewerkt aan de uitwerking van dit Hoofdlijnenakkoord onder monitoring van het Platform Duurzame Glastuinbouw.

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft de zuiveringsverplichting zoals in het Hoofdlijnenakkoord is vastgesteld, in de tweede helft van 2017 opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer. De zuiveringsplicht treedt op 1 januari 2018 in werking.

De uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord Waterzuivering in de Glastuinbouw heeft geleid tot een aanpak voor bedrijven met nul-lozing en kwel- en inzijging:

- Er is een aanpak voor het aantonen nul-lozing uitgewerkt, geëvalueerd en vastgesteld. Dit betreft de bewijsvoering waarmee ondernemers en handhavers kunnen vaststellen dat nullozing aannemelijk is c.q. er geen restwater wordt geloosd en er derhalve geen zuiveringsinstallatie aanwezig hoeft te zijn.
- In november 2017 is tevens een aanpak vastgesteld voor omgaan met lozingen bij grondgebonden teelten met kwel- en inzijging.

Een collectieve aanpak van de individuele zuiveringsplicht is een mogelijkheid om de haalbaarheid van de zuiveringsplicht te vergroten. In 2017 heeft een aantal tuinderscollectieven, met behulp van de leidraad "inhoudsopgave + toelichting Businessplan Collectieve Waterzuivering glastuinbouw", een businessplan ingediend bij bevoegd gezag. Voor bevoegd gezag is het gedurende 2017 lastig geweest deze plannen te beoordelen omdat het wettelijk kader nog op zich liet wachten. Alle partijen hebben echter met een gezamenlijke positieve insteek de voortgang weten te waarborgen. Een tuinderscollectief kan, indien nodig, uitstel krijgen, vanaf 1-1-2018 met een maximum van drie jaar, om de collectieve zuivering te realiseren. Juridische knelpunten die met de zuiveringsheffing in relatie staan, zijn onderzocht en zullen met een beperkte wijziging in de Waterschapswet waardoor een waterschap de kosten kan doorberekenen aan de bedrijven, worden opgelost.

De Beoordelingscommissie Zuiveringsinstallaties Glastuinbouw (BZG) valt onder de verantwoordelijkheid van het PDG. Deze technische beoordelingscommissie (BZG), bestaande uit overheid en bedrijfsleven, beoordeelt of het uitgevoerde onderzoek conform het meetprotocol is uitgevoerd, en de zuiveringsinstallatie aan het beoogde zuiveringsrendement, voldoet. De BZG heeft 13 zuiveringstechnieken met bijbehorend informatieblad op de positieve lijst geplaatst, inclusief twee mobiele zuiveringsmogelijkheden. Hiermee kan een tuinder een zuiveringsinstallatie aanschaffen waarmee hij aan de verplichting in het Activiteitenbesluit kan voldoen indien de zuiveringsinstallatie wordt toegepast bij de onderzochte specificaties en instellingen. De toezicht-houder kan met behulp van deze lijst vaststellen of de aanwezige installatie voldoet aan de milieuregelgeving inclusief het voorgeschreven zuiveringsrendement. In lijn met de gewenste synchronisatie tussen milieu- en toelatingsbeleid is door BZG op deze lijst aangegeven of de installatie voldoet aan het tenminste 99,5% zuiveringsrendement voor imidacloprid. Voor imidacloprid-houdende gewasbeschermingsmiddelen gelden namelijk aanvullende gebruiksvoorschriften.

Input is verstrekt ten behoeve van optimale aansluiting van MIA/VAMIL bij de behoefte in de sector op gebied van investeringen in waterzuiveringsinstallaties. Complicerende factor is de zeer korte overgangstijd eind 2017. Dit heeft geresulteerd in een bericht aan glastuinbouwondernemers dat, indien de koopovereenkomst is afgesloten in 2017 maar de installatie niet eerder dan begin 2018 geplaatst kan worden, het onder voorwaarden en tijdige melding, mogelijk is gebruik te maken van de MIA/VAMIL regeling. Alsmede de aanname dat de regeling bij uitstel voor collectieven langer open zal blijven of een andere oplossing zal worden gezocht.

Het PDG volgt actief de ontwikkelingen met betrekking tot het Activiteitenbesluit en het toekomstige Besluit Activiteiten Leefomgeving (als onderdeel van de Omgevingswet waarvan de inwerkingtreding gepland staat voor 1-1-2021). In 2017 heeft het kabinet de invoering van de Omgevingswet bevestigd bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. In het regeerakkoord wordt vermeld dat het traject van de Omgevingswet en de AMvB's wordt voortgezet. Het kabinet meldt vooruitlopend op de invoeringswet met een eerste Nationale Omgevingsvisie (NOVI) te komen. In een Nationale Omgevingsvisie, één van de instrumenten van de Omgevingswet, wordt de langetermijnvisie van het Rijk op de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving weergegeven. In de NOVI worden de visies van de verschillende departementen (natuurvisie, milieubeleidsplan, nationaal waterplan e.d.) samengevoegd en met elkaar verbonden.

b) Techniek; onderzoek & implementatie

Lopend onderzoek voor water en glastuinbouw is in 2017 deels uitgevoerd binnen de koepel PPS Glastuinbouw Waterproof, inhoudelijk gebaseerd op de voor de Topsector T&U opgestelde Roadmap 2016-2019. Doel van de PPS is het uitvoeren van onderzoek en valorisatie-activiteiten die het einddoel van nagenoeg nulmissie van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen, dichterbij brengen. In 2017 heeft de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen geen tuinbouw call open gesteld. Er is een cross-over call opengesteld met Topsector Water waarvoor aanvragen zijn ingediend. Het PDG stuurt de Tuinbouw PPS op grote lijnen aan, bewaakt de voortgang en signaleert knelpunten. Over de cross-over-onderzoeksprojecten wordt het PDG op grote lijnen geïnformeerd en zij zal knelpunten signaleren indien kennishiaten lijken te ontstaan t.b.v. het behalen van het einddoel van nagenoeg nullozing in 2027. De sector zorgt voor afstemming over onderzoek uit topsectoren Water en T&U.

Het onderzoek beslaat in principe het gehele traject van fundamenteel/strategisch onderzoek, toegepast onderzoek tot valorisatie van kennis. Nadrukkelijk is er aandacht voor het vertalen van onderzoeksresultaten naar toegankelijke kennis ten behoeve van gedragsverandering en implementatie in de sector. Ter illustratie hiervan enkele voorbeelden van resultaten en lopend onderzoek in 2017:

- Binnen het project “Duurzaam Water in de glastuinbouw”, onderdeel van de koepel PPS Glastuinbouw Waterproof is (met cofinanciering vanuit het voormalige Productschap Tuinbouw) door WUR een stappenplan ontwikkeld waarmee glastuinbouwbedrijven tot een juiste keuze kunnen komen om optimaal te kunnen voldoen aan de zuiveringsplicht. Mogelijkheden zijn emissieloos telen, collectief of individueel zuiveren, of het inzetten van mobiele zuivering.
- In de overkoepelende Topsector T&U PPS *Voorkomen en bestrijden emissies kasteelten*, onderzoekt Wageningen University & Research onder andere de relatie tussen natrium en de plant. Er worden verschillende strategieën ontwikkeld, zoals het toedienen van humaten, om met hogere natriumwaarden om te gaan. Met cofinanciering van o.a. Stichting Programmafonds Glastuinbouw.
- Centrale collectieve zuivering met PAK (Poeder actief kool)-techniek. Dit onderzoek binnen AWZI Nieuwe Waterweg sluit ook aan bij de het vraagstuk rondom de keuze van de zuiveringstechniek bij het collectief Tuinbouwriolerings Bommelerwaard. De kennis die opgedaan wordt over de PAK-techniek i.r.t. het benodigde zuiveringsrendement van minimaal 95% voor dergelijk schaalniveau (rioolwaterzuiveringen of grotere collectieven), is breder inzetbaar.
- Onderzoek naar de mogelijkheid tot sluiten van de waterkringloop bij verbeterd substraatloos telen in een nieuw type teeltgoot, door selectieve verwijdering van zout uit drainwater met elektrodialyse. Onder projectleiding van TNO in samenwerking met de diverse sectorpartijen. LTO Glaskracht en het Netherlands Water Partnership zorgen mede voor kennisoverdracht.
- Om lekdichtheid van watertechnische installaties te optimaliseren heeft in samenwerking met installateurs onderzoek plaatsgevonden naar het verbeteren van de lekdichtheid en van het onderhoudsplan voor bestaande installaties, zodat ondernemers een duidelijk overzicht hebben op welke wijze ze kunnen voorkomen dat drainwater ongewenst in het oppervlaktewater terecht komt. Mede gefinancierd door Stichting Programmafonds Glastuinbouw.

Financiering vond plaats voornamelijk door het ministerie EZ en de tuinbouwsector (Stichting Programmafonds Glastuinbouw). Met de formele opheffing van de Productschappen per 1 januari 2015, zal de komende jaren de financieringsstructuur verder moeten veranderen. Uit onderzoek van LTO Glaskracht blijkt dat de sector positief staat ten opzichte van gezamenlijke cofinanciering van onderzoek inclusief gewas-overstijgende projecten.

In het regeerakkoord meldt het kabinet dat het topsectorenbeleid, gericht op samenwerking van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid sterker zal worden gefocust op de economische kansen die grote maatschappelijke thema's bieden, waaronder landbouw/water/voedsel. De mededingingswet wordt aangepast zodat samenwerking in de land- en tuinbouw expliciet wordt toegestaan. Op verzoek van branche- of producentenorganisaties kan de overheid sectorale afspraken in de land- en tuinbouw algemeen verbindend verklaren (AVV-en), bijvoorbeeld voor de financiering van onderzoek naar innovatieve producten en het verplichten van duurzamere standaarden.

De PDG-partijen trachten telers op meerdere terreinen tegelijk te faciliteren richting implementatie van maatregelen. Daarbij wordt gebruikt gemaakt van onder andere de volgende aspecten: kennisoverdracht tussen sector, adviseur en handhaving, inzet gebiedsmeten projecten, inzicht geven in het waarom van maatregelen, stimuleren van nieuwe technieken, et cetera. De beïnvloeding vanuit PDG-partijen verloopt vooral door onderzoekcoördinatie en communicatie over onderzoek, wetgeving en handhaving. In 2017 was dat o.a. als volgt zichtbaar:

- Onderzoeksresultaten op de website www.glastuinbouwwaterproof.nl, het centrale medium voor kennisoverdracht van de wateraspecten in de glastuinbouw. LTO Glaskracht Nederland beheert de site en verstuurd regelmatig een digitale nieuwsbrief in samenwerking met de diverse partners waaronder PDG.
- Communicatie via de kanalen van de PDG partijen over de uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord o.a. als stimulans voor innovatie op ontwikkeling en implementatie van nieuwe zuiveringstechnieken.
- Jaarlijks Waterevent en regionale waterbijeenkomsten, door en voor de glastuinbouwsector, onderzoeksinstituten en bevoegde gezagen, zorgen voor kennisuitwisseling en waterbewustwording.

c) Implementatie watermaatregelen door telers en monitoring

De PDG-partijen zijn actief geweest met de uitvoering en handhaving van het Activiteitenbesluit waarin op het gebied van water onder meer emissienormen voor substraatteelten en gebruiksnormen en zorgplicht voor grondgebonden teelten zijn opgenomen. In de klankbordgroep glastuinbouw voor gemeenten en waterschappen worden tips en voorbeelden besproken rond knelpunten bij de uitvoering. Evenals ontwikkelingen aangaande Besluit Activiteiten Leefomgeving en mogelijkheden omtrent collectieve zuivering. Het doel van de klankbordgroep is het uitwisselen van kennis en ervaringen en het eenduidig uitvoeren van de wetgeving.

Alle partijen communiceren actief richting ondernemers en hun stakeholders. Via direct mail, persberichten en websites, worden relevante ontwikkelingen onder de aandacht gebracht. Met de speciale bijlage over Waterzuivering bij het Vakblad Onder Glas heeft LTO Glaskracht alle tuinders in Nederland voorzien van oplossingsrichtingen en uitleg over de noodzaak van zuivering. Webtools (o.a. via www.glastuinbouwwaterproof.nl) bieden zowel een middel voor bewustwording, als praktisch toepasbare kennis voor ondernemers. Via aanvullende webinars en praktijk filmpjes wordt informatie ook op een interactieve en beeldende wijze overgedragen.

Specifieke voorschriften van het activiteitenbesluit zijn beschikbaar op www.agriwijzer.nl (voorheen www.activiteitenbesluitagrarisch.nl), die ondanks de inlogvoorwaarde gratis te benaderen is.

Via de site van de rijksoverheid www.helpdeskwater.nl kan een ondernemer alle informatie omtrent zuiveringstechnieken vinden. Daarop staat tevens de actuele lijst met door de Beoordelingscommissie Zuiveringsinstallaties Glastuinbouw (BZG) beoordeelde zuiveringstechnieken en gebruiksmogelijkheden. Glastuinbouwondernemers zijn actief met het plaatsen van deze zuiveringsinstallaties. Door gebrek aan capaciteit bij toeleveranciers/installateurs in combinatie met de korte overgangstijd, zal een geheel volledige dekking in praktijk waarschijnlijk niet op 1 januari 2018 mogelijk zijn.

Tevens zijn (regionale) bijeenkomsten georganiseerd voor en door de sector en bevoegd gezag om de stand van zaken en de actuele ontwikkelingen te bespreken. In lijn met het jaarlijkse waterevent voor de sector is dit jaar ook een waterevent speciaal voor en door handhavers georganiseerd. Het PDG ziet de regionale aanpak als een kansrijke route om het einddoel te realiseren en bevordert daarom kennisoverdracht over regionale projecten.

De aandacht voor praktische implementatie en concrete verbeteringen, alsmede voor het waterbewustzijn, zal de komende jaren, zoals opgenomen in het PDG Werkprogramma 2018-2019, worden voortgezet en gemonitord.

In de Nota Gezonde Groei, Duurzame Oogst staat als doel emissiebeperking van 75% in 2018 en nagenoeg nul in 2023, om 50% minder normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater in 2018 te behalen en 90% in 2023. De tussenevaluatie, een brede en complexe evaluatie, door uitvoerder Planbureau voor Leefomgeving is eind 2017 gestart en gereed in 2019.

Gegevens over de emissies naar het watermilieu worden door gebruikers bij de Uitvoeringsorganisatie Integrale Milieu Taakstelling (UO) aangeleverd onder regie van het UO-Bestuur. Voor de normoverschrijdingen van de gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater vormen de meetgegevens van de waterbeheerders die via de Bestrijdingsmiddelenatlas worden ontsloten en het Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen Land- en Tuinbouw, de basis.

3. Koers Platform Duurzame Glastuinbouw

Het PDG is het enige platform waarbij overheden (rijks en lagere), glastuinbouwsector en milieuorganisaties samen aan tafel zitten. De focus ligt niet op tegenstellingen, maar op integratie en samenwerking. In 2017 heeft het Ministerie van Economische Zaken aangekondigd vanaf 2018 terug te treden uit het PDG. Uit de kritische evaluatie die hierop volgende is door de partijen geconcludeerd dat het een nuttige, efficiënte, overlegstructuur is, die zij, zolang het inhoudelijk waardevol is, willen blijven benutten. De ingezette koers wordt voortgezet:

- focus op de ambitie van een nagenoeg emissieloze glastuinbouwsector in 2027;
- prioriteit op het thema Water;
- afstemming over andere milieuzaken in het kader van het activiteitenbesluit en over beleid ten aanzien van de ondergrond, om synergie te bereiken of te behouden en spanningsvelden te traceren en zo mogelijk op te lossen.

Om de “lean & mean werkwijze” voort te zetten is besloten met ingang van 2018 met een roulerend voorzitter uit eigen gelederen te gaan werken en zal de financiële administratie niet meer zijn belegd bij RVO.

De Stuurgroep heeft het Werkprogramma 2018-2019 in haar vergadering 27 september 2017 op inhoud vastgesteld. De financiële paragraaf zal worden geactualiseerd zodra bekend is hoe de financiële afronding bij RVO alsmede de toekomstige administratieve aanpak vastgesteld zijn. Zoals in het Werkprogramma 2018-2019 uitgebreid wordt beschreven, zijn o.a. de volgende dossiers in 2018 aan de orde:

- Voortgang Hoofdlijnenakkoord Waterzuivering in de Glastuinbouw. Binnen de kaders van de Nota Gezonde Groei, Duurzame Oogst, de Europese Kaderrichtlijn Water, de Europese Nitraat-richtlijn.
- Uitwerken en vaststellen Werkwijze toezicht zuiveringsplicht glastuinbouw (“Handhavingprotocol”) t.b.v. de controle op de naleving van het Activiteitenbesluit.
- Bevorderen onderzoek o.a. via PPS Glastuinbouw Waterproof (Topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen) en projecten Topsector Water.
- Stimuleren waterbewustzijn richting de telers.
- Activiteiten t.b.v. implementatie maatregelen bij de teler.
- Ervaren knelpunten en oplossingen rond de Omgevingswet / Besluit activiteiten leefomgeving (BAL).
- Ervaren knelpunten en oplossingen rond Regionale Uitvoeringsdiensten.
- Tussenevaluatie emissiebeperking/normoverschrijding volgens Nota Gezonde Groei, Duurzame Oogst.
- Verbetering kwaliteit/kwantiteit van gegevens UO i.v.m. het belang dat PDG partijen hechten aan een goede registratie en rapportage van de emissiegegevens in het kader van de Uitvoeringsorganisatie Integrale Milieu Taakstelling (UO).
- Monitoring van het resultaat in het milieu (kwaliteit oppervlaktewater en emissies uit de kas) en de mate waarin innovatiemaatregelen worden toegepast.

Kernboodschap Platform Duurzame Glastuinbouw

De maatschappij vraagt in toenemende mate om producten die zonder negatieve milieueffecten zijn geproduceerd. De glastuinbouwsector in Nederland wil verder verduurzamen en de milieuwetgeving wordt steeds strenger. De weg naar 'nulemissie van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen in 2027', is ingeslagen.

Water is cruciaal. Door klimaatverandering en eisen aan leefomgeving, wordt goed gietwater schaarser. Optimaliseren van hergebruik, ontwikkelen van innovatieve technieken en het sluiten van de waterkringloop op bedrijfs- of gebiedsniveau, bieden toekomstgerichte oplossingen. Samenwerking tussen alle ketenschakels is daarbij van groot belang. Daarom werken de rijksoverheid, gemeenten, waterschappen, milieuorganisaties en glastuinbouwsector, gezamenlijk aan deze doelen in het Platform Duurzame Glastuinbouw.

4. Financiering 2017

De begroting voor PDG 2017 is als onderdeel van het Werkprogramma 2016-2017 in 2015 akkoord bevonden. Het budget in 2017 is samengesteld uit gelijke bijdragen van de PDG-partijen te weten, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Ministerie van Economische Zaken, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Unie van Waterschappen en de Sector (LTO Glaskracht). Het totaal budget was in 2017, net als in 2016, € 75.000.

*Tabel 1 Begroting en realisatie PDG 2017 (*de formele realisatie na accountantscontrole is momenteel nog niet bekend en afhankelijk van de afronding door RVO in april/mei)*

Platform Duurzame Glastuinbouw 2017 (€)	Begroting	Realisatie*
Platform coördinatie / Secretariaat (incl. 21% btw)	46.000	43.800
Financiële administratie door RVO	10.000	10.000
Extra budget voor overige uitgaven (RVO)	0	500
Voorzitter (incl. 21% btw)	10.000	2.000
Natuur & Milieu	5.000	5.000
Bijdrage aan Website Glastuinbouw Waterproof	3.500	3.500
Budget voor overige uitgaven	500	0
Totaal	75.000	64.800